

Vademecum dyrektora instytucji kultury

Wydanie 2.

Wstęp

Oddajemy w Państwa ręce analizę najważniejszych uregulowań prawnych i zbiorów dobrych praktyk związanych z zarządzaniem instytucją kultury, czyli drugie wydanie „Vademecum dyrektora instytucji kultury”. Publikacja ta stanowi odpowiedź na zapotrzebowanie środowiska, w wyczerpujący, syntetyczny i jednocześnie przystępny sposób prezentuje dziesiątki różnorodnych zagadnień, z którymi na co dzień mierzy się dyrekcja instytucji kultury.

Działania związane z kulturą, dobrami kultury oraz dziedzictwem narodowym to niezwykle istotne kwestie. Dał temu wyraz ustrojodawca w unormowaniach Konstytucji RP. Ustrojodawca wprost przesądził, że Rzeczypospolita Polska „strzeże dziedzictwa narodowego” (art. 5), a także „stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju” (art. 6) oraz każdemu zapewnia m.in. wolność korzystania z dóbr kultury (art. 73). Obowiązkiem ustawodawcy jest wprowadzić szczegółowe rozwiązania wypełniające konstytucyjne unormowania.

Instytucje kultury pełnią na całym świecie wysoce istotną rolę. Są swoistymi świątyniami kultury i dziedzictwa narodowego, a także wizytówkami miast, rozpoznawalnymi ikonami, które odwiedza codziennie tysiące osób. Stanowią źródło informacji, edukacji oraz inspiracji. Różnorodność instytucji kultury, zarówno pod kątem formy prawnej, jak i tematyki, czyni je jednymi z najbardziej atrakcyjnych i jednocześnie wymagających w zakresie zarządzania.

Na przestrzeni ostatnich dwóch dekad obserwujemy wzrost ilościowy i jakościowy instytucji kultury w Polsce, liczne zmiany w ich funkcjonowaniu, a także wzmożoną rotację kadrową w sektorze kultury. Samo postrzeganie roli instytucji kultury ulega zmianie, nie tylko w oczach pracowników i kadry kierowniczej, lecz również w oczach odbiorców. Silne zorientowanie działań instytucji kultury na odbiorcę staje się powszechną praktyką. Odbiorcy coraz częściej pełnią funkcję niejako współtwórcy oferty programowej. Opinia i oczekiwania odbiorcy wpływają silnie na kształt funkcjonowania placówek kultury. Dynamika zmian sektora kultury stawia liczne wyzwania przed kadrą kierowniczą instytucji kultury.

Jak sprostać owym wyzwaniom, nie popełniać błędów, profesjonalnie prowadzić i jednocześnie rozwijać z duchem czasu instytucję kultury? Eksperti oraz praktycy z różnych specjalizacji w obszarze kultury, prawa i finansów przybliżają tajniki zawodu dyrektora instytucji kultury. Adresatem książki jest kadra kierownicza, zarówno doświadczona, jak i nowa w roli dyrektora, oraz menedżerowie kultury średniego i wyższego szczebla, którzy planują w przyszłości objęcie kierownictwa instytucji. Kierowanie instytucją kultury wymaga specjalistycznych kompetencji twardych, tj. kierunkowego wykształcenia oraz doświadczenia z zakresu tematyki danej instytucji kultury, jak również licznych kompetencji miękkich, umiejętności interpersonalnych związanych

m.in. z zarządzaniem kadrami. Niniejsze opracowanie przybliży, jak zmieniają się oczekiwania oraz wymagania na stanowiska dyrektorskie.

Ze względu na wielość oraz różnorodność zagadnień tematycznych związanych z codziennym zarządzaniem instytucjami kultury, a także z myślą o młodych osobach obejmujących stanowiska dyrektorskie wydawca publikacji postawił duży nacisk na kwestie formalne oraz praktyczne bazujące na przykładach dobrych praktyk i wzorcach realizacji interdyscyplinarnych działań w obrębie instytucji kultury. Książka składa się z czterech części opisujących formalne aspekty powoływania, funkcjonowania instytucji kultury i jej organów, kwestie kadrowe, ochrony danych osobowych, zamówień publicznych i praw autorskich, zbiór zagadnień finansowo-podatkowych. Część praktyczna poświęcona została finansowaniu instytucji kultury, zarządzaniu zespołem i projektami, kształtowaniu oferty programowej, strategii rozwoju instytucji, jak również współpracy placówki z innymi podmiotami.

Książka stanowi aktualne zestawienie licznych zmian, które miały miejsce w przepisach mających zastosowanie w organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Część z nich zacznie obowiązywać w 2020 roku. Szczególna uwaga poświęcona została trudnym zagadnieniom obecnym w instytucjach kultury, np. ochronie danych osobowych i kwestii RODO, rozróżnieniu dzieła od zlecenia, jak również uregulowań dotyczących prawa autorskiego, praw pokrewnych czy udzieleniu licencji. Kompleksowej analizie poddana została kwestia pozyskiwania środków zewnętrznych przez instytucje kultury, z uwzględnieniem krajowych oraz zagranicznych programów dotacyjnych. W książce znajdziecie Państwo aktualny zbiór głównych podmiotów, do których instytucje kultury mogą aplikować o środki finansowe.

Do książki dołączona jest płyta CD, na której znajdują się wzory umów, pism, powiadomień oraz uchwał stosowanych na co dzień w działalności placówek kultury. Wzory dotyczą m.in. dostępu do informacji publicznej, przetwarzania danych osobowych, kwestii kadrowych, formalnej korespondencji z organizatorem, jak również współpracy z innymi podmiotami.

Ufamy, że niniejsza publikacja stanie się nieodzownym wsparciem i towarzyszyć będzie Państwu w kompleksowym zarządzaniu instytucją kultury. Życzymy dobrej lektury oraz licznych sukcesów.

Autorzy

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl